

УДК 519.862

Н.Гарматій

(Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя)

ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДИКИ ТРЕНДОВОГО АНАЛІЗУ

На сучасному етапі розвитку економіки України особливу увагу привертає проблема запровадження елементів планування та прогнозування на підприємстві, гарантування їх економічної безпеки та оцінка їх ефективності за допомогою математичного апарату. Тобто йдеться про використання економіко-математичних методів та моделей для розв'язання задач планування. Структурні зміни, що мають місце у ринковій економіці України позитивно вплинули на розвиток частини підприємств, які порівняно з іншими, змогли швидко досягти достатньо високих обсягів виробництва продукції. Однак деяким із них притаманний ряд невирішених проблем. Загальним завданням для господарських суб'єктів є зміцнення позицій на внутрішньому ринку, підтримка ділових стосунків з іноземними партнерами та ін. Вирішення цих завдань потребує запровадження на підприємствах прогресивних методів прогнозування та планування, важливе місце серед яких займає прогнозування обсягів виробництва (реалізації) продукції методом екстраполяції трендів.

Рівняння тренда може бути описане широким спектром залежностей, зокрема: лінійною, квадратичною, степеневою, показниковою, експоненційною та ін. Оскільки залежність економічних показників на практиці не є лінійною то доцільно використовувати квадратичне рівняння тренду. Для оцінки адекватності квадратичної залежності рівняння вводимо поняття середньої помилки апроксимації ($\bar{\varepsilon}$), що розраховується за формулою .

$$\bar{\varepsilon} = \frac{1}{n} \sum \frac{|y_t - \hat{y}_t|}{y_t} \times 100 \quad (1.1)$$

Література:

1 Вітлінський В.В. Моделювання економіки. Навчальний посібник.-К.: Товариство «Знання», 2001р. 225с

2 <http://www.management.com.ua/finance/fin059.html>